

6. Горецька Л. Л. Активи у національних системах бухгалтерського обліку : автореф. дис. ... канд. екон. наук / Ін-т аграр. економіки УААН. К., 2003. 18 с.

7. Петрук О. М. Гармонізація національних систем бухгалтерського обліку : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2005. 420 с.

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 40. Ст. 365.

9. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: міжнародний документ від 31 жовтня 2003 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16

10. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму: міжнародний документ від 16 травня 2005 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_948

11. FATF International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism and Proliferation. URL: <https://www.fatf-gafi.org>

12. Directive 2014/42/EU of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 on the freezing and confiscation of instrumentalities and proceeds of crime in the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014L0042>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-550-4-76>

СИСТЕМА ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Кочмарук М. В.

аспірант

Міжрегіональної академії управління персоналом

м. Київ, Україна

ORCID ID: 0009-0002-3942-8883

Сучасний етап розвитку адміністративного права характеризується переосмисленням категорії ефективності публічного управління, яка набуває ознак комплексного правового явища, що поєднує нормативні, організаційні та управлінські складові. У сфері національної безпеки ця категорія набуває особливого значення, оскільки визначає здатність держави забезпечувати стійкість, захист національних інтересів та ефективно реагування на сучасні загрози.

Традиційне розуміння ефективності як співвідношення витрат і результатів у сфері національної безпеки виявляється недостатнім, оскільки не враховує специфіку цієї сфери, пов'язану з високим рівнем невизначеності, ризиків та необхідністю оперативного прийняття рішень. У цьому контексті ефективність доцільно розглядати як системну характеристику функціонування публічного управління, що відображає здатність досягати стратегічних цілей із урахуванням правових, організаційних та безпекових обмежень.

У доктрині адміністративного права, зокрема у працях В.Б. Авер'янова, підкреслюється, що ефективність діяльності виконавчої влади визначається її системною організацією, чіткістю компетенції та здатністю забезпечити реалізацію публічного інтересу. Це положення набуває нового змісту у сфері національної безпеки, де ефективність виступає не лише характеристикою управлінської діяльності, але й фактором забезпечення стійкості держави.

У цьому контексті доцільним є формування концепції системи ефективності публічного управління, яка охоплює взаємопов'язані рівні: нормативний, інституційний, процедурний та результативний. Нормативний рівень визначає правову основу функціонування системи, інституційний її організаційну спроможність, процедурний через механізми реалізації управлінських функцій, а результативний через фактичні наслідки діяльності.

Особливе значення у структурі системи ефективності має зворотний зв'язок, який забезпечується через механізми контролю, моніторингу та підзвітності. Саме цей елемент дозволяє адаптувати систему до змінюваних умов, підвищувати якість управлінських рішень та забезпечувати її динамічний розвиток.

В умовах цифрової трансформації публічного управління доцільно виділяти також цифровий компонент ефективності, який інтегрує інформаційно-комунікаційні технології у всі рівні функціонування системи. Це дозволяє підвищити оперативність управління, забезпечити прозорість діяльності та зменшити ризики неефективного використання ресурсів.

Нормативна ефективність відображає здатність правового регулювання забезпечити чіткість, узгодженість і передбачуваність управлінських процесів. Вона проявляється у якості нормативно-правових актів, відсутності колізій, відповідності принципу правової визначеності та здатності норм реально впливати на поведінку суб'єктів.

Організаційна ефективність характеризує рівень побудови та функціонування інституційної системи, включаючи розподіл повноважень, структуру органів, наявність ресурсів і здатність до адаптації. Вона

визначає, наскільки система публічної влади здатна діяти узгоджено та безперервно у складних умовах.

Управлінська ефективність проявляється у здатності органів виконавчої влади приймати обґрунтовані рішення, забезпечувати їх реалізацію та досягати поставлених цілей. Вона безпосередньо пов'язана з якістю управлінських процедур і рівнем координації.

Інформаційна та цифрова ефективність відображають рівень інтеграції інформаційних технологій у процеси управління, що дозволяє підвищити оперативність прийняття рішень, забезпечити прозорість діяльності та сформувані ефективні механізми зворотного зв'язку.

Особливе значення у структурі системи ефективності має механізм зворотного зв'язку, який реалізується через контроль, моніторинг і підзвітність. Саме він забезпечує адаптацію системи до змінюваних умов, дозволяє виявляти недоліки та підвищувати якість управлінських рішень.

В умовах воєнного стану система ефективності набуває специфічних рис, пов'язаних із необхідністю швидкого прийняття рішень, концентрації ресурсів та забезпечення безперервності функціонування державних інституцій. У післявоєнний період акценти зміщуються у бік відновлення інституційної спроможності, підвищення якості управління та інтеграції до європейського правового простору.

Отже, система ефективності публічного управління у сфері національної безпеки виступає складною динамічною конструкцією, яка забезпечує інтеграцію правових, організаційних та управлінських елементів у єдиний механізм досягнення стратегічних цілей держави.

Узагальнюючи викладене, слід зазначити, що подальший розвиток адміністративно-правового забезпечення ефективності публічного управління має здійснюватися на засадах системності, правової визначеності, цифровізації та гармонізації з європейськими стандартами, що сприятиме підвищенню стійкості держави та ефективності реалізації політики національної безпеки.